

מסורת הש"ס

(א) כתובות כו.; (ב) [סוכה
לו; ויש"נ], (ג) פרה פ"ב מ"א,
(ד) סוטה מו., (ה) [פרה פ"ב
מ"א ע"ש], (ו) [במדבר יט],
(ז) [כל זה שייך לעיל בד"ה
עודה],

תורה אור השלם

1. זאת חקת התורה
אשר צוה יי' לאמר דבר
אל בני ישראל ויקחו
אליהם פרה אדמה
תמימה אשר אין בה
מום אשר לא עלה עליה
על: במדבר יט ב

גליון הש"ס

תוס' ד"ה על וכו' משום
דשמא נתרצית לו. עי'
לקמן דף כה ע"ב תוס'
ד"ה איכא:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה רכנא וכו' ולכנר רבעה לא מייסין:
(ב) ד"ה ומו לא מיידי אין להקשות. נ"ב כהא ליטנא הוא דדף סד לקמן ובהוריות ספ"ב וביבמות דף לט ע"א: (ג) ד"ה לא ס"ד וד"ה דמשום וד"ה לא דה"ל: (ד) תוס' ד"ה על ידי וכו' שאין לתלות שנתרנית:

מוסף רש"י

ע"י מומן מותרת
בלעזל. דרמחמ להספיק
מומון ואין מקפידין אותה
(כתובות כז.). ע"י
נפשות. סהמה דריות
בשטות. אסורה בלעזל.
הדואל ומומון בה הסקר
חששן שמה ותמלה
מומון מכן (סו. ותר. א.)
מדיד. א"ל לזון אלא דבר
(סוכה יז.) א"ל להספיק
ע"י (בבבס ע"י וקדושין
כא.) א"ל להקפיד מדיד
(דריבין קג.) ללא לשני
מדיד (סנהדרין כב.).
הקפיד דבריו א"ל (סו. יח.).
לעזל עילוי. א"ל פרה
(סוטה יח. ושם. ע"ה).
עודר לש שיקן. מורה
א"ל עקן. מסכה.
ואע"ג ללא ע"י א"ל
ועילוי. לחורין מוספאל
דכתיב בתנאים תנאמל
על האמורה בה אלא לא
ע"ה. לעזל לחורין ואילו
א"ל שמה (סו. ותר. א.)
עד שחשמן. שחמטל
האמורא מעט. דעודל כתיב
א"ל א"ל שמה.

וצרינא. מהדר לתרווי מתי' וברייתא דלעיל לעולם חשידי ומתי'
דלקחתיה קמי' דאין מעמידין משום דלמא רבע לה וברייתא
דקתמי אין חוששין משום רובע משום נרבע דיעבד דמשום לשעבר
קובעת למיסרה דלמא כבר רבעה ולכבר ⁽⁶⁾ ארבעה לא חייסין:

שני לן בין לבתחילה בין לדעבר
לבתחילה לא מייחדין לה בדייהו
והיכא דאיתחד לא מתסר ולא
אמרינן נבעלה לו: ע"י ממו.
בשהיה חייבת ממון מותרת לבעלה:
ההפסד ממון. דקבר אי צעילא לה
חולא לא פרע לי צעלה מדי: **סדע.**
לדמשו הפסד ממון הוא דשרי לה
דקמי על לי נפשות שנתחייבה
הריגה אסורה לבעלה אלמא היכא
חללא מירתת להפסד ממונו אפקורי
מפסקר לה וחייונן שנה נבעלה
ללאחד מהן דרנן. ואיז דמוקמי לה
בזאשת כהן דמיתסר בזונם וראשון
בעיקר דבכתבות (דף כ"ו) מוכח
דבזאשת ישראל קאי: וסו לא מדי.
(ט) אין להקשות על דבר זה דודאי
טעמא ע"י ממון מותר משום דחייש
עודד כוכבים להפסד ממונו: פרה
החטאת. פרה אדומה: ה"ג ממאי
דטעמא כולי עולא לא חייש לרביעה
לדעמא דלא ר"א כו: עורה של ציח:
שקין הרבה ריקנין קשורין בידה:
דכתיב (א) אשר לא עלה עליה
בהעלאת צעלמא: **ובעגלה.** עגלה
בערופה אינה נפסלת בהעלאת עול:
עוד שמשוך זו. דכתיב צעלה
(דברים כ"א) אשר לא מפכה צול.
(ב) לשנה אחרונה עודה עט שטיוני זו
(שקין): (ג) לא ס"ד. דטעמא דר"א
דמשום עודה: **דמשום הנאה פורתא.**
להקל מעליו משוי מעט: לא
ממפסיד טובא. דמיס יקרים של
פרה אדומה אללא ודאי טעמא
דמשום רביעה הוא: יקחו.
ימכרו קרי ציה ויקיחו:
אלא

קִיסָה כְּתִיב בְּהוּ וּדְלִמָּא עַד

אין מעמידן פרק שני עבודה זרה

כג.

[illegible]

רבינא אמר לא קשיא הא לכתחלה הא
דיעבד ומנא תימרא דשאני בין לכתחלה
בין לדיעבד דתנן לא תתייחד אשה עמהם
מפני שחשודין על העריות ורמיניהו
6) האשה שנחבשה ביד עובדי כוכבים ע"י
ממון מותרת לבעלה ע"י נפשות אסורה
לבעלה אלא לאו ש"מ שאני לן בין
לכתחלה לדיעבד ממאי דלמא לעולם
אימא לך אפילו דיעבד נמי לא והכא היינו
טעמא דמתיירא משום הפסד ממון דתע
דקתני סיפא ע"י נפשות אסורה לבעלה וְתו
לא מידי רבי פדת אמר לא קשיא הא רבי
אליעזר הא רבנן 7) דתנן גבי פרת חטאת ר'
אליעזר אומר אינה נקחת מן העובדי
כוכבים וחכמים 8) מתירין מאי לאו בהא
קמפלגי דר"א סבר חיישין לרביעה ורבנן
סברי 9) לא חיישין לרביעה ממאי דלמא
דכ"ע לא חיישין לרביעה והכא היינו טעמא
דברי אליעזר כדרב יהודה אמר רב 10) דאמר
רב יהודה אמר רב יִהְיֶה עליהן עודה של
שקין פסלה ובעגלה עד שתמשוך בה מה
סבר חיישין ומר סבר לא חיישין לא ס"ד
משום ניהא פורתא לא מפסיד טובא ה"נ
לימא משום הנאה פורתא לא מפסיד טובא
התם יצרו תוקפו ודלמא דכולי עלמא לא
חיישין לרביעה והכא היינו טעמא דר"א
כדתני שלא דתני שלא מ"ט דר' אליעזר
ידבר אל בני ישראל ויקחו אליך בני
ישראל יקחו ואין העובדי כוכבים יקחו
לא סלקא דעתך דקתני סיפא 11) וכן היה
רבי אליעזר פוסל בכל הקרבנות כולן
ואי סלקא דעתך כדתני שלא בשלמא
פרה כתיב בה קיחה אלא כולוהו קרבנות
כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אליעזר
אלא

קמא (ד: ד:) ודאן לומר שמתנו כשנאמר
קמא דלעיל במקום שהמירו
למכור המירו ליחד דלא נחשדו
ארביעה כיון דלא קם דאף רב הדר
ציה משום טעמא דפרש"י וי"ל
דודאי בין רבינא בין רבי פדת אית
להו שנויא דעובד כוכבים חס על
בהמתו לענין שלא יאסור במקום
להם בשום מקום ואף במקום
שנהגו שלא למכור נמי ליכא איסורא
אלא מנהגא דכרפישית מיהו מיסתבר
להו לענין קרבן יש לנו להחמיר
ולאסור אף במקום שמוכרין ולא
לסמוך על אותו טעם דעובד כוכבים
חס על בהמתו אי לאו טעמא
לדעידא לרבינא ולר' פדת דמוקין
לה כרבנן דלא חיישין לרביעה כלל
וא"ת ור' יוחנן דמשני לקמן (דף
ד:) גבול יש לה פחותה מבת שלש
עקרת בת שלש אינה נעקרת
מה יתכן מההיא דמקום שנהגו
למכור מוכרין משמע כל בהמות
אפילו יתרות על שלש ועוד דפחת
מבית שלש נמי היה לו לאסור שחט
תשהה אלול עד ששהיה בת ג'
וירבענה וי"ל דכן פירוש דבריו
פחותה מבת ג' ודאי נעקרת ובת ג'
רוב העפשים אינה נעקרת אבל אינו
ודאי כ"כ הילכך במקום שנהגו
מוכרין אפילו בת שלש דעובד
כוכבים חס לפי שאינו יודע צוראי
ודואג שלא מעקר ולענין קרבן מוקין
ההוא דלוקחין בפחותה מבת ג'
ולא מביעין במקום שמוכרין דשרי
ליקח אלול אף במקום שנהגו שלא
למכור לוקחין לקרבן דכיון דודאי
נעקרת חיים עלה ולא רבעה
ומה שנהגו שלא למכור ואלו חס
לרביעה לאחר שלש כדפרשין חז"ל
בת שלש אין לוקחין דאינה נעקרת

וקשאו דא"כ היכי מוכח דשרא צדיקע
 שמת ישראל שנבעלה באונם מותרת ואין
 צריך ליה לכך נראה לפרש דודאי מיירי
 בני דכתובות (דף כו: וסס) דפשיטא ולי
 צריכא צאלשקון ותרשוהו בני משפחתה וזה
 לבעלה עליון מתוך השמנה כי הלויה
 וזוהי הא שלא על ידי ממון אסורה ואף
 כי באשת כהן והא דנקט מותרת לבעלה
 אלא אסורה לבעלה דליכא למימר משום
 דסו הפסד ממנו הוא וי"ל דסבר רבינא
 איכא הפסד ממון ופשיטא הכא דיעבד
 דאורייתא: **תדע** דרתיני מידא ע"י נפשות
 ורתיני לו ותבענו אבל שלא ע"י נפשות
 נקט רישא הפסד ממון ליתמי שלא ע"י
 נפשות אסורה לכהן דבה איירי אלא בא
 יחי הפסד ממון שאני אבל יחוד בעלמא
 בעולה דא"ל שלא תמיד עס שום עובד
 ונכח לא תריח ומכל מקום דברי רבינא
 היכי צידו כעין צמיה דהאך צדידו לרבעה
 כוכבים מרמתם וזהו לא אסורה על אותו
 מ דרכה לרמו: **התם** יצרו תקפו.
 א יצרו תקפו מכ"ש דפרי דדמיה יקרים

ו להעלים ואינו חושש כיון שילדו תקפו:
ש"מ

עין משפט
נר מצוה

ז א מ"י פ"ח מהל'
אסורי ציאה הל' ל
סמג לאוין קכא טוש"ע
אה"ע ס' ז סעיף יא:
ב ג ד מ"י פ"א מהל'
פרה אדומה הלכה ז
סמג לאוין שטו:

רבינו חננאל

[illegible]

(א) ע"י בערוך ערך עד
התשיעי מש"כ בשם הגאונים
ו"ל בפירוש עודה ע"ש.

(ב) נראה ד"ל וטעמא דר"א
בדתני שילא דתני שילא מ"ט
דר"א וכו'.